

Nieuwe wethouder geeft voorrang aan hergebruik

De nieuwe wethouder, Joris Wijsmuller, heeft behalve ruimtelijke ordening ook duurzaamheid en wonen in portefeuille. Dit geeft goede kansen dat duurzaamheid leidend wordt in de ruimtelijke ordening. Toen hij nog raadslid was, bleek hij het al roerend eens te zijn met de Vrienden van Den Haag dat hergebruik van bestaande bebouwing verreweg de voorkeur heeft boven nieuwbouw. Onze artikelen “De Crisis als Kans” vielen bij hem in goede aarde. Inmiddels is overigens ook het Planbureau voor de Leefomgeving met de waarschuwing gekomen dat er eigenlijk geen behoefte meer is aan nieuwbouw: er zijn genoeg stenen gestapeld in Nederland – herbestemming heeft veruit de voorkeur.

Leeggekomen kantoor, tijdelijk in gebruik bij MOOOV

Voor een groep leden van het Koninklijk Instituut Van Ingenieurs (KIVI) zette de wethouder vorige maand zijn visie uiteen. Herbestemming is op zich niet nieuw voor de gemeente. In eerdere transacties met het Rijk heeft de gemeente diverse afgedankte gebouwen overgenomen en daar een woonfunctie aan gegeven. Door het grote overschot aan kantoor- en winkelruimte zal vanaf nu veel vaker voor herbestemming gekozen worden. Wethouder Wijsmuller houdt het Rijk (net als de particuliere eigenaren) medeverantwoordelijk voor de noodzakelijke afwaardering van de leeggekomen kantoorpanden. Het gaat vooral om

de oprechte wil om herbestemming mogelijk te maken.

Niet ieder pand kan worden hergebruikt. Is het pand stevig genoeg om extra beton te kunnen dragen, is de fundering in orde, is het skelet qua maatvoering geschikt? Soms is het ook niet ineens duidelijk voor welke nieuwe bestemming een gebouw geschikt is. Bijvoorbeeld het oude gebouw van de Koninklijke Landmacht in de Binckhorst – daar kiest de gemeente nu in eerste instantie voor een tijdelijke bestemming (door MOOOV); misschien wordt dan gaandeweg duidelijk op welke manier hier een definitieve herbestemming aan gegeven kan worden.

Op dit moment wordt bij veel herbestemmingen gekozen voor studentenhuysvesting of huysvesting voor tijdelijke arbeidskrachten uit Midden- en Oost-Europa. Er moet echter worden voorkomen dat iedereen in dezelfde vijver gaat vissen. Ook de makelaars waarschuwen daarvoor. Voor het weer op gang komen van de koopwoningmarkt is het noodzakelijk dat juist de goedkoopste bestaande woningen worden gekocht voor nieuwkomers op de woningmarkt: dus studenten, tijdelijke arbeidskrachten en jongeren. Dan komt er doorstroming op gang. Die doorstroming wordt tegengewerkt als óók de (schaarse) nieuwbouw en óók de herontwikkelingsprojecten op deze markt gericht zijn. Misschien moet de gemeente op dit punt meer regie gaan voeren, meent de wethouder.

Voor Joris Wijsmuller is duidelijk dat primair de bestaande voorraad moet worden gebruikt. Dit geldt ook voor de corporaties. Dat treft, want deze hebben toch minder geld voor nieuwbouw. De gemeente heeft al enkele jaren zogeheten kantorenloodsen – mensen die weten welke gebouwen leeg staan of komen, en potentiële gegadigden – die bemiddelen. De wethouder wil ook barrières die het herontwikkelen belemmeren, uit de weg

ruimen. Van marktpartijen wordt verwacht dat zij actief met de omgeving communiceren om draagvlak te krijgen voor herontwikkeling. Wijsmuller verwacht dat de herontwikkeling van de oude toren van het Ministerie van Binnenlandse Zaken een prachtig voorbeeld gaat worden. Projectontwikkelaar Heijmans doet dit voor de nieuwe eigenaar, Syntrus Achmea; er komen 15.000 m² voor de Leidse Universiteit (als huurder), een

begane grond met horeca, 132 huurwoningen en 38 koopwoningen.

Wat betreft hergebruik en herontwikkeling is er in Den Haag een wereld te winnen. De wethouder is er vol enthousiasme aan begonnen.

Eveline Blitz, werkgroep Stadsbeeld @Stadsgroen

Het Groen van Loosduinen

De Gemeente heeft in haar visie voor het wijkgroen van het stadsdeel Loosduinen dezelfde uitgangspunten en doelstelling opgesteld als voor de Haagse Hout, namelijk de ruimtelijke kwaliteit en sociale veiligheid verbeteren en de onderhoudskosten verlagen. Dit was aanleiding om ook in Loosduinen op 'veldbezoek' te gaan en te kijken hoe het stadsgroen ervoor staat en wat de nieuwe visie zou kunnen brengen.

We begonnen in Houtwijk, een wijk met veel groen, verdeeld over twee buurtparkjes en diverse groene routes. Deze routes zijn uitlopers van de parkjes tot in de woonbuurten, zodat een parkje altijd via een groene route te bereiken is. Het buurtparkje `De Kleine Hout` bevat een openbaar recreatieterrein waarin geleidelijk extra voorzieningen zijn aangebracht zoals een omheind

kunstgras voetbalveldje, een omheind kleuterspeeltuintje, een kabelbaan en een rollerskatebaan. Het zag er redelijk goed onderhouden uit. De rest van het parkje, dat qua afmeting royaal aandeed, maakte een rommelig onderhouden indruk. Het door de gemeente ingezette beleid van beperkt en goedkoop onderhoud is duidelijk zichtbaar. De paden met zogeheten half-verharding zijn

Cantateplein